

Warszawa, 14 sierpnia 2025 r.

WRD.5133.2.68.2025.MW

ZAWIADOMIENIE

Działając na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.), oraz § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2011 nr 113 poz. 661, ze zm.)

- zawiadamiam o włączeniu karty ewidencyjnej **willi Justmana i Rozenberga przy ul. Wiślanej 5 w Józefowie**, działka ew. nr 159 obr. 0041, do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

W ramach rozpoznania wartości zabytkowych obiektu MWKZ dokonał jego oględzin, kwerendy archiwalnej oraz analizy stanu zachowania. Budynek przy ul. Wiślanej 5 wybudowano najprawdopodobniej na początku XX w. (przed 1934 r.), jako jeden z 3 budynków letniskowych. Zgodnie z planem geodezyjnym z lat 30. XX w. jego właścicielami byli Rozenberg i Justman, następnie Frama Ejzenberga. W 1938 r. przy ul. Ogrodowej 16 w znajdował się Pensjonat dla dzieci i młodzieży „Dom w lesie” („Nasz Przegląd”, 1938, nr 184), być może jednym z wynajmowanych budynków był także budynek przy ul. Wiślanej 5. Po II wojnie światowej willa została przeznaczona pod kwaterunek, do mieszkańców należała m.in. rodzina wcześniejszego dozorczy, Stanisława Salwy.

Willą założoną została na rzucie zbliżonym do prostokąta, z gankami i werandami dostawionymi do korpusu głównego. Budynek o rozczłonkowanej bryle jest drewniany, na ceglany fundamencie, częściowo podpiwniczony, 1- i 2-kondygnacyjny (druga kondygnacja znajduje się na szerokości całego budynku w osiach 4-6), o dachu dwuspadowym krytym dachówką. Ściany zewnętrzne oszalowano deskami w układzie pionowym (szczyt, pasy poniżej otworów okiennych) i poziomym. Na rozbudowany snycersko opracowany detal architektoniczny składają się m.in. ażurowe aplikacje geometryczne i ornamenty roślinne, element werandy od strony południowej, który przed jej zabudową w latach 50-60. XX w. stanowił jej balustradę, opaski okienne oraz zewnętrzne okiennice o konstrukcji ramowo-płycinowej. Elewacja frontowa (północna) jest 7-osiowa, z aneksem w 1. osi od strony wschodniej. Elewacja boczna (zachodnia) jest 2-osiowa z zabudowaną werandą. Na elewacja tylnej (południowej), w osi 3. i 5., znajdują się dwa wejścia do budynku poprzedzone otwartymi gankami z ażurową dekoracją laubzegową. W budynku zachowane są przykłady stolarki okiennej i drzwiowej; część okien i drzwi, głównie na elewacji frontowej, wymieniono na współczesne.

Willą przy ul. Wiślanej 5 w Józefowie posiada wartości zabytkowe uzasadniające jej włączenie do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Jest przykładem historycznego budynku o charakterze letniskowym, dokumentującego przemiany urbanistyczne oraz rozwój Józefowa jako miejscowości uzdrowskiej. Stanowi również materialne świadectwo obecności społeczności żydowskiej, która zamieszkiwała Józefów. Wartości artystyczne wynikają z formy i opracowania budynku, a także bogatego przemyślanego detalu snycerskiego z ażurowym ornamentem laubzegowym (ganki). Ponadto przedmiotowy budynek jest nośnikiem wartości naukowych, które wynikają z jego warstwy materialnej, w tym szczególnie charakterystycznym dla domów letniskowych doliny rzeki Świder

opracowaniu elewacji. Tym samym budynek może posłużyć jako źródło do badań architektury drewnianej na terenie Józefowa, analiz popularności danych form architektonicznych i motywów dekoracyjnych. Szczególnym atutem budynku jest jego zachowana autentycznej formy, która może być punktem odniesienia dla badań porównawczych zabudowy willowej z terenu miasta.

Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa, a zgodnie z art. 22 pkt. 4 i 5 tejże ustawy, w gminnej ewidencji zabytków (prowadzonej przez organy samorządu terytorialnego w formie kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy) powinny być ujęte zabytki nieruchome: wpisane do rejestru zabytków, znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji oraz inne zabytki wyznaczone przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2025 poz. 418 t.j.), w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim/samorządowym konserwatorem zabytków. Artykuł 7 pkt. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami uwzględnia również ochronę dla zabytku nieruchomego figurującego w gminnej ewidencji zabytków poprzez ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (linii kolejowej/ lotniska użytku publicznego).

Natomiast zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia o zamiarze włączenia karty ewidencyjnej zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków, o włączeniu tej karty, sporządzeniu nowej karty ewidencyjnej zabytku, o zamiarze wyłączenia karty ewidencyjnej zabytku z wojewódzkiej ewidencji zabytków lub o wyłączeniu tej karty wojewódzki konserwator zabytków zawiadamia niezwłocznie właściciela lub posiadacza zabytku albo nieruchomości lub rzeczy ruchomej, która przestała być zabytkiem.

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI

KONSERWATOR ZABYTKÓW

/-/

Marcin Dawidowicz

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Karta ewidencyjna (opr. L. Głazewska-Dańko, 2025)

Otrzymują:

1. Gmina Miasta Józefów, ul. Wyszyńskiego 1, 05-420 Józefów

2. Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa

3. Aa (WRD MW)

Do wiadomości:

1. Starostwo Powiatowe w Otwocku, ul. Górna 13, 05-400 Otwock

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 39³ kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odręcznego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.